

630

631

632

633

634

82

U-56

W/S

Կ

ՓԻԻԼԻԹ ԼԵՆՊԵՐ

ՄԻԶՐ

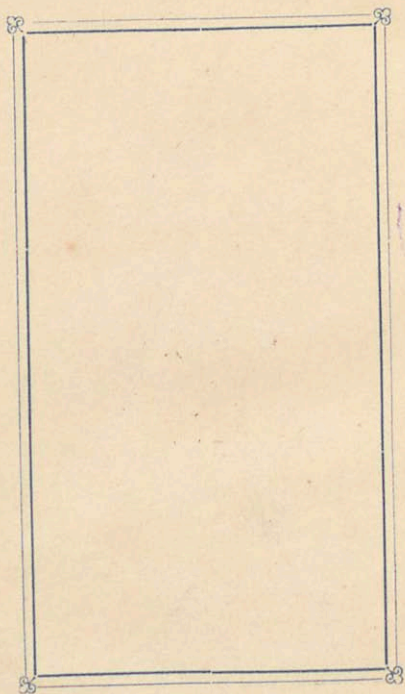
ԹԵՐԴՄԵՆԵՆ

Վ. ՍՎԱՃԵԱՆ

1894.

五七五

ԺԻՒԼԻԼԹ ԼԱՆՊԻՐ

ՄԻՆՐ

ԹԱՐԴԱՐԱՆ

Վ. ՍՎԱՃԵԱՆ

1894.

116

ՀԱՅԿԱՆԵ, ՄԻԻԹՈՂԱՐԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

6692.57

8

Մ Խ Հ Ր

Բժիշկը ներս մտաւ:

Միս Ռոզի Ուիլսըն անկողնին մէջ պառկած, մարմարիոնէ աւելի տոգոյն, արծանի պէս անշարժ, նախորդ օրուէն է ի վեր քնաւ շարժում մը չէր քրած:

Ռոզիի մամը՝ ինքն ալ խիստ տկար՝ եւ սպասուհին որ աղջիկը կը դարմանէր ու անոր վրայ կը հսկէր, ոտքի ելանք բժիշկը տեսնել-

նուն պէս, հառաչանքով
մը պատասխանեցին անոր
հարցախոյզ նայուածքին եւ
լոռեթեամբ սպասեցին որ իր
քննութեան արդիւնքը իմա-
ցընէր: Անի հիւանդին քաղ-
կերակը քոնեց, գլուխը թօթ-
վեց, յետոյ նստաւ ու քեր-
նէն բառ մը չհանեց:

Երկու կիները իրենց ա-
ռաջուան վնասած կերպա-
րանքով դարձեալ տեղեքնին
զացին եւ երեքը մէկանց
դիտեցին մանկամարդ հիւ-
անդը որ աչուրները գոց,
քերանը կիսաքաց կարծես

մահուան քունը կը ննջէր:
Սակայն մերթ քնդ մերթ
տենդըյանկարծական ուժով
մը կը քնէր զանի, կը սար-
սուացընէր մարմինը ու ջղա-
ծգական շարժուածքներով
կը ցնցէր զայն:

Աչուրները մեծ մեծ կը
բացուէին եւ միշտ նոյն ա-
ղաչաւոր բառերը կը կրկնէր.

— Զիս դուրս հանեցէք
այս մառախուղի բանտէն
ուր կը մեռնիմ:

Բժիշկը ննչ խորհելը, ննչ
ընելը չէր գիտեր:

Հիւանդին վիճակը ան
զինքը կը յուսահատեցընէր:

Կը սիրէր այդ աղջիկը զոր
տղուց ի վեր խնամած էր
ու հասցուցած մինչեւ տասն-
եօթը տարեկան հասակը,
բայց ոչ առանց դժուարու-
թեամբ անոր կազմուածքը
չափազանց փափուկ ըլլա-
լուն:

— Տոբթոր, ըսաւ մամը
թախծուծեամբ, ինձի խոր-
հուրդ մը տուէ՛ք՝ ինչ որ ալ
ըլլայ, կը պատշաճիմ՝ գոնէ
խրատ մը չունիք:

— Եթէ այսօր իսկ ձեր որ-

դւոյն զաւստեանը չսպասէ-
ինք, մեծկակ միջոցի մը սա-
տասխամատուութիւնը եւ
սկիտի ստանձնէի :

— Ո՞րն է այդ միջոցը :

— Բամի որ հայրը սկիտի
գայ, տիկին, մենք մեզի բան
մը չորոշենք :

Ռոզիի հայրը, Տիկին Ու-
իլսընի որդին, Եղուարդ
Ուիլսըն՝ սեղանաւոր ի Պոմ-
պէյ, տարիէ մը ի վեր իր
մօրը կը գրէր որ իր բացորոշ
դիտաւորութիւնն էր չընդ-
կաստանը ձգել եւ զալ Անգ-
ղիա քնակիլ իր աղջկանը

մօտ ու զանի ալ կարգել:
 Օրին մէկը հեռագիրը լուր
 քերեր էր Տիկին Ուիլսոնի
 եւ Ռոզիի որ ահա Սըր
 Եղուարդ իր խոստումը կ'ի-
 րագործէր ու Պոմպէյէ ճամ-
 բայ կ'ելլէր դէպ ի Լոնտոն,
 ուր պիտի համներ 1874
 Յունուար 7ին:

Հնդկաստանի նամակա-
 նաւը ետ մնացած չըլլալուն
 Տիկին Ուիլսոն Յունուար
 7ին օրը ամէն բոպէ Սըր
 Եղուարդի կառքին ձայնը
 լսել կը կարծէր:

Ամենամեծ պիտի ըլլար իր

երջանակութիւնը երբ համ-
բուրէր որդին զոր չորս տա-
րիէ ի վեր չէր տեսած եթէ
այս ուրախութեան չխառ-
նուէր սոսկաւի վիշտն որ
թերեւս անոր մէկ հատիկ
աղջիկը ծանր ու մեռնելու
հիւանդ պիտի յանձնէր
ծնորք:

Ի՛նչ տխուր օր այդ Յու-
նուար 7ը: Արեւը հոկտեմ-
բերի վերջին շաբաթէն ի
վեր՝ մի անգամ չէր հեր-
ձոտած Լոնտոնի թանձր մա-
ռախուղը: Առտուն խիստ
ուշին եւ իրիկուան խիստ

կանուխ կազին վատառողջ
լոյսը կը վառէին: Մթնո-
լորան իր մէջը կը պահէր
բոլոր այն մոլիսերը եւ ար-
տաշնչութիւնները որոնք չէ-
ին կրցեր եւք մը քանալ
մշուշի վեղարին տակէն որ
մայրաքաղաքին վրայ կ'իջ-
նար: Երկինքը մթութիւն
կը քրտնէր, տունները կար-
ծես մեկանէ արցունք կու
լային, փողոցառունները տըղ-
մաթաթաւ էին, պալատնե-
րու ինչպէս նաեւ երդանոց-
ներու ասպակիներուն սու-
գի բողեր կը փակէին: Ամէն

կողմանէ աղտոտ խոնաւութիւն մը կը թափանցէր տներէն ներս, քաւական էր որ տան մը դռները կիսաքաց մնային:

— Ի՛նչ, Տոբթոր, նոր դարման մը պիտի չփորձէ՞ք, այսպէս անգործ Սըր Եղուարդին պիտի սպասենք, հարցուց կրկին անգամ մամը:

— Ա՛խ, պատասխանեց բժիշկը, եթէ Յուլիս ամսուն մէջ ըլլայինք Ռոզին գիւղ կը փոխադրէինք, արեւուն դիմաց, սակայն դեռ եր-

կայն ամիսներ Անգղիան
փակուած պիտի մնայ մա-
ռախուղի քանտին մէջ, ինչ-
պէս ի՛նքսէ խեղճ աղջիկը:

— Արուստական զարուն
մը սանդձեցէք անոր համար՝
լուսով ու ծաղիկներով, զրու-
ցեց տիկին Ռիլսըն վշտա-
հար, կ'ուզեմ որ անհարիւնը
պատուիրէք՝ քայց այդպէս
անճրկած մի կենար: Կան-
չեցէք քոյր ձեր արհեստա-
կիցները, մինչեւ իսկ զա-
նոնք որ շաղակրատի տեղ
դրած էք:

Դուք ոչ միայն մեր տան

բժիշկն էր այլ նստել մեր քա-
րեկամը, գաղափար մը ու-
նեցէք՝ ինչ որ ալ ըլլայ ան :

Եթէ ինք գլխիսնիդ անկա-
րող կը զգար դարմանելու
այսնորանշան ախտը, որուն
սկսածառը չկրցար գտնել,
թերեւս ուրիշ բժիշկներ ծեղ-
մէ աւելի անդորր ամիս՝
Ռոգիի նկատմամբ այդչափ
հայրագործ չըլլանուն՝ ը-
նեն փորձ մը որ զանի ա-
ռողջացնէ եւ թերեւս գու-
շակեն ալ թէ ինչո՞ւ համար
այս անբացատրելի քնով կը
քնանայ :

Սոյն պահուն ծառայ մը
սենեակէն ներս մտաւ՝ ա-
ռանց աղմուկ հանելու եւ
տիկին Ուիլսընի նամակ մը
բերաւ: Ժիկինը իր որդւոյն
գիրը ճանչնալով՝ աճապա-
րանօր պահարանը պատռեց:

“Սիրեցեալ մայր, կը գրէր
Սըր Եղուարդ. Մարսիլիա
եմ՝ հիմայ՝ հիւանդ վիճակի
մէջ: Հնդկաստանէն ծամբայ
ելած ատենս՝ քիչկը խոր-
հուրդ տուաւ ինձի որ եթէ
ծովագնացութեանս միջոցին
ինք գինքս տկար գտնեմ՝
ուղղակի Անգղիա չերթամ:

Ուստի դէպ ի Բան կը մեկ-
նիմ՝ ուր նանգստաւէտ քո-
թաժ մը պիտի վարձեմ եւ
հող կ'անցընենք ձմեռը դուն,
Ռոզին եւ ես:

Այս նամակը ստանալուդ
պէս ճամբայ ելէք, սիրե-
ցեալ մայր, եթէ դուն ալ
հիւանդ չես՝ ինչպէս շատ
անգամ կը պատահի. իսկ
այն ատեն քարեհաճէ՛ Ռոզին
ինձի խաւքելո՛ւ սուրհան-
դակի մը, նաժշտի մը եւ
չորս հինգ ծառայի հետ. իմ
քովս միայն Աքէն կայ, աղ-
ջկանս հնդիկ ստնտուն: Այս

քարի արարածը որ կնոջս
մահուընէն ի վեր, ինչպէս
քեզ քանիցս ըսած եմ, տանս
գործերը կը տնօրինէ, իմա-
նալով որ այլեւս Պոմպէյ
պիտի չվերադառնամ եւ թէ
այլ եւս Ռոզին երբէք պի-
տի չտեսնէ՝ ուզեց հետս
գալ ու ես ալ սիրտ չորի
զանի ծամբելու: Հնդկուհին
միայն անգղիերէն գիտէ,
ուստի եւ անկարող է Քանի
մէջ մեր սպասարկութիւնը
կարգի դնել:

Մեկնելուդ ժամը հեռա-
գրէիր ինձի: Զիս պիտի գրո-

Նես կայարանը երբ կառա-
խումբը հասնի իմ գիրկս
քերելով աղջիկս ու զքեզ:

Ընտանիքնիս, սիրեցեալ
մայր, սակաւանդամ ցայս-
օր, սակայն մեր ուրախու-
թիւնը նուազ մեծ պիտի
չըլլայ երբ միասանք երեքս
ալ անբաժան կերպով:

Թէ զքեզ եւ թէ Ռոզին
սրտանց կը համբուրեմ:

Եղուարդ Ուիլսըն:»

Բժիշկը այս նամակին ըն-
թերցումը լսելէն ետքը սաս-
տիկ խոոված կ'երեւար: Ե-
ւաւ ոտքի, սննեակին քոլո-

ըը դարձաւ՝ յետոյ գնաց լուսամուտներուն մէկուն քով եւ անուշադիր ձեռքով ապակիները ծածկող գոլորշին սրբեց:

Միս Ուիլսըն տենդի նուապէ մը քննուած ուժով ուժով շունչ կու տար եւ ասդին անդին կը դառնար անկողնին վրայ: Բժիշկը անոր նայեցաւ եւ աչքերը հանդիպեցան աչացը խեղճ աղջկան որ ինքնակորոյս կերպարանքով այս հարիւրորդ անգամ կը կրկնէր.

— Դուրս հանեցէք գիս

այս մատախուղի քանտէն
ուր կը մեռնիմ:

— Տիկին, ըսաւ բժիշկը
հաստատ եղանակաւ, քա-
ջութիւն ունեցէք խօսքերս
լսելու — աղջիկնիդ վտան-
գի մէջ է: Բանի մը օրէ ի
վեր իր մասին իմ ար-
հեստակիցներուս խօսեցայ,
քայց ոչ ամենէն աւելի շաղա-
կրատներուն ինչպէս ինձմէ
կը պահանջէիք քիչ առաջ,
այլ ամենէն աւելի գիտուն-
ներուն, ամենէն աւելի փոր-
ձառուներուն: Իրենց կար-
ծիքը իմինէս ամենեւին չի

տարբերքի: Ռոզի հօրը կողմանէ անգղիացի սակայն հնդիկ ծնած է մօրը կողմանէ եւ փարսի:

Անգղիոյ կլիման զանի կը սպաննէ: Եւ մինչեւ իսկ իր դաստիարակութիւնը, մեր սովորոյթները տանջեցին անոր փափուկ եւ քանաստեղծական քնաւորութիւնը: Լոնտոնի մէջ չունինք միջոց մը ձեռքերնուս տակ որով զանի մահուան ճիւղաններէն խրլենք: Հոս ամոր կորուստը անդադնալի է:

— Ուրեմն, մըմուսց մամը

որուն արտաստուալից ծայնը
 չկրցաւ ուրիշ քսող մը հնչե-
 ցընել, ուրեմն:

— Հայրը արեւուն ներ-
 քեւն է ու զամնի կը կամնէ:

— Այո՛, եւ պէտք է, տոր-
 թոր, որ զինքը այս վիճա-
 կին մէջ հող տանիմ:

— Զէք կրնար, տիկին, եւ
 ես կ'արգիլեմ՝ ձեզ ատիկայ:
 Դուք վերջէն կու գար մեր
 ետեւէն:

— Ի՞նչ, տորթոր, դո՛ւք
 պիտի տանիք:

— Այո՛, ես ինքս: Յաճա-
 խորդներս պիտի ձգեմ այս

տղան փրկելու համար: Վաղը
զանի Բան պիտի տանիմ:

Երթամ ուշիմ սուրհան-
դակ մը ճարեմ որ այս ի-
րիկուն իսկ ճամբայ ելլէ
ինձմէ տասերկու ժամ ա-
ռաջ, որպէս զի այսպիսի
ուղեւորութեան մը ատեն
ամեն պէտք եղածը առա-
ջուց պատրաստուած ըլլայ:
Հետո պիտի տանիմ Ռոզիի
սպասունին եւ ձեր ծառա-
ներուն կէսը, տիկին:

Հանը բժիշկին պատաս-
խան չտուաւ:

Գլուխը խոնարհեց եւ իր

թողանք սպասուհւոյն գրու-
ցեց.

— Լսեցիք ըսածը, ուստի
պատրաստուեցէք վաղուան
համար: Յետոյ ծառայից
ընտրութեանը վրայ հրա-
մաններ քաշխեց անոր: Հինգ
վայրկեան ետքը այս լոկի
տան մէջ խուլ իրարանցում
մը թնդաց: Այսպիսի յան-
կարծական ուղեւորութեան
մը հանդերձանքը ճշմարիտ
սարսափ մը պատճառեց
տիկին Ուիլսընի սպասաւ-
որներուն մէջ:

Իրենց Միս Ռոզիի նկատ-

մամբ ունեցած խորին սիրոյն
աւելար կար որ հակառակելով
նոր տաղտուկ մըն աւ չաւ-
ելցընէին մեծ մօր վշտերուն
վրայ:

Տիկին Ուիլսըն, որ մինակ
մնացած էր թոռանը քով,
մարեցաւ: Զինքը գրեթէ
անշնչացած գտան:

Յաջորդ օրը տեսարանը
այլազգ սրտաճմլիկ եղաւ
երբ ինք մահճին մէջ գա-
մուած Ռոզիի ներս մտնելը
տեսաւ՝ ծառաներուն օգնու-
թեամբ ու միշտ անզգայ:

Մեծ մայրը օրհնեց իր թո-

որ, երթաս-բարովի խօսքեր
ըսելով անոր՝ զորոնք հիւան-
դը չլսեց:

Դռներու գոցուիլը հնչեց,
թաւալուն կառքի մը ձայնը
հեռացաւ . . . : Եթէ խեղճ
տիկին Ուիլսըն այս սոսկալի
բուէին դիմացաւ՝ ըսել է
թէ սահմանուած էր ապ-
րելու:

Ռոգին կառքէն վաւոնը
փոխադրեցին: Ոչ շոգեկառ-
քին եւ ոչ ալ յետոյ շոգե-
նաւին տատանումը ման-
կամարդ աղջիկը սթափեցին
իր ծանրաքուն նիրհէն:

Երբ Բալէ հասան՝ բժիշկը տեսաւ որ սուրհանդակը ամեն քան կանխաւ պատրաստած էր:

Փարիզ՝ հիւանդը հանգիստ առաւ իջեւանի մը մէջ առանց իր գիտութեանը եւ բժիշկը հաստատելով որ ջերմը աւելի սաստկացած չէր եւ ոչ աւելի տկարացած որոշեց շուտով Բան երթալ: Բիշ մը քաջալերիչ հեռագիր մը քաշեց տիկին Ուիլսընի, ուրիշ մըն ալ քիչ մը կասկածաբեր՝ Սըր Եդուարդին որպէս զի կազմ՝ ը-

լար աղջիկը այդ վիճակին
մէջ տեսնելու:

Արդէն սուրհանդակը պա-
տուէր ունէր խեղճ-հօրը
լուր տալ եւ միանգամայն
ուրիշ տուն մը վարձել եթէ
Սըր Ռիլսընի վարձածը
արեւ չէր վայելեր առտու-
ընէ մինչեւ իրիկուն արեւ-
ելեամ ինչպէս նաեւ արեւ-
մտեամ կողմէն հաւասարա-
պէս: Սըր Եղուարդ՝ չընդ-
կաստանէն զալէն ետքը՝
կարելի եղածին չափ արեւոտ
ամառանոց մը ընտրած էր:
Դժբաղդաբար Ռոզիի հա-

սած իրիկունը գոց էր երկինքը եւ վախ կար որ անօրեւայոյզ օրերու շարք մը սիտի սկսէր:

Սակայն տարքերութիւնը մեծ էր այնտեղի գէշ օդին եւ Լոնտոնի մառախուղներուն միջեւ:

Հօրը ծայնը, համբոյքները շարթնցուցին Ռոզին. ճամբորդութիւնը աւելի շատ խորունկցուցած էր անոր մահահանգոյն քունը՝ դեղաջրոց սլառճառաւ զորոնք քօիշկը խմցուց տենդը հանդարտեցընելու համար:

Միս Ուիլսընը նաքնջենի-
ներու ամարանոցը տարին:
Անոր հնդիկ ստնտուն Աքէ՝
դրանը սեմքին վրայ կայնած
էր. ևրը հիւանդը ծառանե-
րուն գրկին մէջ տեսաւ՝ վայ-
նասուն մըն է արծակեց:
Տասն եւ հինգ տարի առաջ
Ռոզիի մայրն ալ այսպէս
մահամերձ քերեր էին վե-
րանտայի մը տակ, ձմեռնայ-
ին պարտէզի մը մէջ ուր
ուզեր էր վերջին շունչը լու-
սոյ եւ ծաղիկներու մէջտեղ
տալ: Մօր ու աղջկան իրա-
րու ունեցած նմանութիւնը

այնչափ մեծ էր որ հնդկունիսն
չդադրեցաւ կրկնելէն մին-
չեւ որ հիւանդը ննջասե-
նեակը տարին պառկեցը-
նելու:

— Պէտք էի մօքն իր աղջ-
կանը մէջ ապրիլը տեսնել
որպէս զի երկրորդ ան-
գամ մըն ալ անոր մահը
տեսնեմ:

Ոչ որ, եւ ոչ իսկ քօիշկը
կամ Սըր Եղուարդ կրցան
արգելք ըլլալ որ Աքէ Ռոգիի
խուցը մտնէ:

Պատուհանի մը քով կզկը-
տեցաւ՝ անխլիքտ եւ մեր-

Ժեց հետեւիլ տիրոջն ու
 բժշկին երբ անոնք դուրս
 ելան: Ժամէ մը ետքը Միսն-
 իլսընը դարմանող սպասու-
 ՚հին՝ ճամբորդութենէն յոգ-
 նած քնացաւ, առանով
 ըլլալով որ մինակ չէր հիւ-
 անդին մօտ:

Աբէ կամաց կամաց հա-
 նեց ոտքին մուճակները եւ
 մահճին մօտեցաւ: Ա՛լան-
 չը դրաւ Ռոգիի սրտին
 վրայ եւ լսեց անոր շնչառու-
 թեան աննշմարելի շրշուկը:

Ստնտուն ձեռնամած ա-
 դօթեց: Անի կրակապաշտ

էր եւ կրակապաշտները կը
հաւատան որ աղօթքը Ռը-
մըզդի եւ աշխարհիս միջեւ
միութեան կապ մըն է: Եթէ,
կ'ըսէ Զենդ-Ավեստան, ամե-
նագէտ Տիրոջ երկրպագու-
ները օր մը դադրեցնէին
իրենց աղօթքներուն մըր-
մունջը՝ մարդոց եւ տիեզե-
րաց կեանքն ալ նոյն վայր-
կենին կը դադրէր:

Աղօթքը լմացնելէն ետքը
Արէ ծոցէն թանկագին ոս-
կեղքուազ սրուակ մը հանեց
որուն մէջ վճիտ ու տժգոյն
հեղուկ մը կար:

— Զուր ջուր, մրմնջեց,
քոյր Միհր դից, աստուա-
ծային ջուր նուիրական Գե-
տին, դու որ կը հոսիս եր-
կրի ափանց միջով ինչպէս
լոյսը երկնի ափանց վրայ,
դու որ կը ներես մեռնողնե-
րուն Զնեվատի կամուրջէն
անցնիլ՝ մկրտէ այս աղջիկը
իմ՝ կաթովս: Եթէ քաղմա-
րեղուն քնութիւնը տակաւ-
ին կը քաքախէ անոր մէջ
փրկէ զանի որպէս զի անոր
գեղեցկութիւնը հրճուեցընէ
եղբօրդ Միհրի աչքերը:
Զուր ջուր, դշխոյ ջուր, հօօր

ջուր, եթէ այս մանուկը մեռ-
նիլ կը պարտի՝ քանց անոր
առջեւ մոտորը սրբոց քնա-
կութեան: Եւ Աքէ աղջկան
վրայ ծոկելով սրուակը պար-
պեց Ռոզիի քերնին մէջ որ
կոկորդի կծկմամբ մը խմեց:

Հնդկունիին պատուհանին
քով գնաց նորէն եւ առա-
ջուան սէս անշարժ կեցաւ:
Ալ նայուածքը չհեռացուց.
Միս Ռոզիի դէմքէն՝ զոր
լամպար մը կը լուսաւորէր:

— Որմիզդ, աստուած հայր
աստուածոց, կը կրկնէր
ստնիուն մեղմաճայն, տնօրէն

աիեզերաց, ստեղծիչ Իգիտ-
ներուն, Ամշասքանտներուն,
Փերվերներուն եւ անհատ
էակներուն, սկիզբն ամե-
նայն գոյութեան եւ ամե-
նայն քարութեան՝ թող որ
այս կոյսն ապրի: Դու ես
սկզբնական լոյսը, դուն ըրիր
Միհրը, դու կը մարտնչես
խաւարին դէմ — վաղը փա-
րատէ ամպերը եւ որդիդ
իր փառքովը երեւցուր այս
փարսի աղջկան որպէս զի
ժամնայ ու սլաշտէ զանի:
Կրօնքդ փոխել տուեր էին
իրեն, բայց Զուրջուրը սրբեց

այս նորադարձ հաւատա-
ցեալն եւ անոր սիրտը հայ-
ելիէ աւելի թափանցիկ գոր-
ծեց: Բոյինաձին ոգիդ պայ-
ծառութեան կրնայանոր մէջ
ինք զինքը դիտել ինչպէս
կը դիտէ Զուր գետին մէջ:

Կէս գիշերին Սըր Եղու-
արդ՝ որ քժիշկէն պատուէր-
ներ ստացած էր՝ սննեակը
մտաւ. ուզեց ինքը հսկել
հիւանդին մօտ եւ սպասու-
ելն ծամքեց: Հազիւ թէ մի-
նակ մնաց, Ռոզիի ստնտուն
անոր ոտքն ընկաւ ու

— Տէր, ըսաւ, ես քեզմէ

երբէք շնորհ մը խնդրած
չեմ, երբէք չուզեցի վար-
ձատրութիւն մը ընդունիլ
տասնութը տարիէ ի վեր որ
քեզ կը ծառայեմ: Զքեզ
անգամ մը մահուընէ ա-
զատեցի երբ քու անգղիացի
բժիշկներդ ալ ձեռք քաշե-
րէն քեզմէ: Հրապաշտները
մոգական դեղեր ունին ո-
րոնք առողջութիւն կու տան:
Շնորհէ աղջկանդ ստնտուին
որ մինակը դարմանէ զանի:
Որմիզդ կը թելադրէ ինծի
որ քեզի պէս զինքն ալ պիտի
ազատեմ: Գնա քու մօտիկ

խուցդ, յոգնած ես, հիւանդ
ես, գնա՛ հանգչէ:

Սըր Եղուարդ չպատաս-
խանեց, քայց Արէն դիմացը
ծնրադիր եւ գետնամած
տեսնելով եւ աչքերը ար-
տաստաւից՝ լոկեալն հնա-
զանդեցաւ, քացաւ սենեկին
դուռը եւ չհանուած պառ-
կեցաւ անկողնին վրայ: Արէ,
սիրտը երախտագիտութե-
նէն ելած, Ռոզիի մէկ ձեռքը
բռնեց — պաղ էր ան:

— Մեր կարծրասիրտ աշ-
խարհակալներուն կլիմային
տակ ստոեցուցեր են զանի,

ըսաւ Տնդկուհին ինքն իրեն:
Ջանի լալազին դեւերուն,
անձրեւի եւ մշուշի խաւա-
րասոյզ դեւերուն մատներ
նն:

Բայց Որմիզդ՝ ճառագայ-
թայարկ լուսաշող աստուա-
ծը՝ զանի ետ պիտի առնու:

Ստնտուն գնաց վեր առաւ
թաւ վարագոյրը որ տան
առաջին յարկին պատշգա-
մին վրայ քացուող պատու-
հանադուռ մը կը ծածկէր:

— Կը կարդամ Փերվեր-
ները, մըմնջեց Տնդկուհին,
որ աստղներուն ջինջ շաւիղ-

ներքը կը գծեն: Երկնից մէջ
 սփռուած է լուսաւորներուն
 քանակը որ մարդկան կը
 ծանուցանէ թէ ճաճանչա-
 փայլ սփտի ըլլայ Միջրի եւքը:
 Շուացէք, ոսկեղէն զունտեր,
 երկնային քոցեր, նման սըր-
 քազան կայծին զոր Կուշինկ
 իշխանը երկու գայլախազէ
 ցայտիլ տեսաւ եւ որ մահ-
 կանացուններուն երկրիս հու-
 րը յայտնեց:

Երկայն ժամեր սահեցան
 անցան: Աքէ կը պտտիէր
 կամ կը նստէր մանկամարդ
 աղջկան քով, եւ կամ դար-

ծեալ կը վերցընէր վարագոյրը: Հիանալի գիշերը ամենագեղեցիկ ասուլոտ մը գուշակել կու տար յայտնաւէս: Հնդկուհւոյն երեսը ուրախութեամբ կը վառէր, իբր թէ Ռոգիի ամբողջական առողջացումը արեգական մէկ ճառագայթէն սպասէր:

Այգէն առաջ Աքէ արադադի մը հեռաւոր կանչը լսեց եւ իրեն թուեցաւ թէ քերքբասն էր ան, երկնային արադադը որ մարդիկը կ'արթընցնէ եւ կը հրաւիրէ զանոնք ի գիտներուն աղօթն-

լու: Այգ որ եղաւ, հնդկու-
հին քացաւ սլատուհանը եւ
քարեպաշտութեամբ դիտեց
լուսոյ ոգւոյն ելքը:

Երկնից արեւելեան կողմը
կը ծածկուի նարնջագոյն
երանգներով. ծովուն մէկ
կէտը սաստիկ կարմիր ա-
փանցը վրայ արեւական
յարմարաւոր գոյն մը ունի:
Հորիզոնին սպիտակ գծին
վրայ առաջաստատարած
երկկայմները երբեմն առա-
ջակողմէն կը նաւարկեն վիթ-
խարի տարմոտներու նման,
երբեմն ալ կանգուն, վտիտ,

հազիւ հազ զիծ մը կը խաչեն
ծովուն վրայ ու երկնից տակ
քաշուած հիացական կէ-
տերու կը նմանին: Ձկնորս-
ներու նաւակները սեւ,
բիրտ գոյներով, կը սա-
հին հրակարձիկ կոհակին,
սպիտակ կոհակին վրայ եւ
կապուտագոյն ամերոնն մո-
տէն: Յամաքը՝ թուխ ու
ծուլածեւ՝ իր ջրամօտ ծառե-
րուն ստուերները կը դիտէ:

Արեւը տակաւին չ'երեւ-
ար, եւ սակայն քան մը կը
քարճրանայ միջոցին մէջ:
Արեւելքէն լուսեղէն թաթառ

մը կը ցայտէ ղէս ի ամ-
պերը, զամոնք ետ կը մնէ,
կ'երկընցնէ եւ ծառագայ-
թածեւ կ'ընէ:

Լեւները կ'ուռնան, կը
սոնքանան եւ կը մերձանան
խորհրդաւոր մէզը որ զա-
նոնջ գիշերը կը պատէ:

Թռչունները տակաւին
ընստ՝ միօրինակ ճիկ մը
կ'արծակեն, յետոյ՝ յան-
կարծակի խումբ խումբ թըռ-
չտելով՝ զիրար կը հաւածեն
ծառերուն մէջէն եւ կը միա-
նան զարթման խմբերզը
երգելու համար:

Սակայն ամպերը որ արեւելքէն դէպ ի արեւմուտք
կը տարածուէին՝ մէկէն ի-
մէկ հիւսիսէն դէպ ի հարաւ
կը դառնան:

Ջերին սխող մը կը փչէ ծո-
փուն վրայ, կ'ոգեւորէ զայն եւ
տատան կռտայ անոր ղեղն-
ցած զանգուածին: Միհրաս-
տուածային ծիրանին զգե-
ցած անկողնէն կ'ելլէ եւ
կը պատրաստուի երկնա-
պողոտան մտնել:

Արէ ծունր կը դնէ եւ կ'ող-
ջունէ աստուածը: Այն ժամս
է որ մահիւնացուներու աշ-

քերը կրնան դիմանալ Ռր-
մըզդի ակնախոտիդ որդւոյն
տեսքին: Անոր փառքը քող-
արկեալ է տակաւին, քայց
շուտով մէկդի կը ձգէ իր
ծիրանին եւ կը հագնի ճա-
ռագայթներուն թիկնոցը:

Ոսկեղէն, ջրաթաթախւայն
բաժակ մը արելուն աս-
տուածային մարմինը կը
սլաշտպանէ ալիքներու դառն
խոնաւութեան դէմ: Միհր
կը քարծրանայ, ծովուն վրայ
կը սփռէ տուրնջեան առա-
ջին նշոյլները: Բաժակը կը
տափակնայ, կը մխրժի եւ

աներեւոյթ կ'ըլլայ: Աստղը
երկրիս տարփատեն՝ կը
դիտէ զայն համբուրելէն ա-
ռաջ: Կամաց կամաց մի-
ջոցին աստիճաններէն վեր
կ'եւլէ: Հովիկ մը չանցնի
ամենեւին օդուն մէջէն եւ
Միհրի բոցերը կ'իջնեն դաշ-
տաց եւ անդերու վրայ
առանց որ շունչ մը զանոնք
ցիւր եւ ցան ընէ: Ստուերը՝
Միհրի բարերար պայծա-
րութենէն հաւածուած՝ ծո-
վուն խորը կը ժողվուի ու
կը բզկտի: Դեւերը զայ-
րութով կը հեռանան: Այն

ատենն աշխարհիս կերպա-
քանքը՝ զոր Որմիզդ գծեց
երեւանն կ'ելլէ իր աստուա-
ծային կորսածեւութեամբը:
Միհր համբաւնալու միջոցին
միանգամայն գլուխը կը դնէ
փողփողուն թագը, որուն
շողշողման չեն կրնար դի-
մանալ մարդկային նայու-
ածքը: Հնդկունիին աչքերը կը
փակէ: Երբ դարձեալ կը
քանայ զանոնք՝ Միհր եր-
կնից մէջ քարճրացած կը
ճաճանչէ: Ստնտուն խոր-
հելով որ հանդիսաւոր վայր-
կեանը հասած է՝ Ռոզիի ան-

կողմին վարագոյրները մէկ-
դի կը քաշէ: Հնդկունիին հա-
գեր է իր փարսիի ճոխապա-
ճոյճ տարազը, գլխուն վրայ
ալ ոսկեթել շղարշ մը ունի:

Ոտքի վրայ կայնած ու
թեւերը ծալած երկնային
տարփաւորը կը կոչէ:

Յանկարծակի Միհր քո-
ցացայոյ ու հրատապ պատշ-
գամս ի վեր կը մագլցէ,
Ռոզիի սննեակը կը մտնէ
եւ անոր անկողինը կը վազէ:

Ստնտուն կը տեսնէ աս-
տուածն անձամբ՝ փոփւզա-
կան աքտախուրակով, ծա-

նազոյն պատմութեանով եւ
 ծփին թիկնոց մը ծախ ու-
 սին վրայ: Միհր կը համ-
 քուրէ աղջիկը, կը տար-
 ցընէ զանի: Անոր հրաքոր-
 քոր լոյսը կը թափանցէ մին-
 չեւ Ռոզիի արտեւանանց
 տակ եւ կը ստիպէ որ զա-
 նոնք քանայ:

Աղջիկը թարթիչները կա-
 մաց մը վեր առաւ եւ աս-
 տուածը տեսնելուն զմայլած
 — Արեւը, մրմնջեց:

Ձեռքերը որ արդէն հիմա-
 կուրնէ նուազ տեղոյն կն
 չիկնոտ երեսը ծածկեցին:

Սաղայն Միհր կանգ չառաւ
եւ համբուրեց զայն: Երա-
նաւէտ ժպիտ մը խաղաց
աղջկան շրթներուն վրայ:

— Մեռած եմ արդեօք,
հարցուց ան տկար ձայնով:
Օրհնեալ ըլլայ մահը որ ա-
րեւու երկիրը կը տանի զիս:

— Իսկ դո՛ւ, շարունակեց
խօսքը հնդկուհեոյն ուղղելով,
ո՞վ ես դուն: Թերեւս մայրս,
դու երկնից մէջ ինծի կը
սպասէիր:

Կարծեմ թէ զքեզ կը ճանչ-
նամ: Երբեմն երազներուս
մէջ տեսած եմ այս աս-

տողածային լոյսը եւ քեզի
նման կիներ:

— Դու կ'ապրիս, տիրուհի,
սլատասխանեց սոնտուն զե-
ղանի հիւանդին մօտենալով.
Միհր, արեւու աստղածը,
կրակապաշտ աղջիկներուն
տարփաւորը, քեզ այցելու-
թեւն եկաւ այս առաւօտ:

— Այո՛, այո՛, յարեց Ռոզի՝
այտերը կարմրած, աչուր-
ները շլացած, աստղած մըն
է ան՝ կը սիրեմ զանի: Ա՛խ,
ո՞րչափ կը քաղճայի անոր,
ո՞րչափ կ'անշեցի ու սպասեցի
անոր: Ես անոր կը տենչայի:

Աստղ լուսոյ, ջերմութեան
 ու սիրոյ, դու որ կը շողշո-
 դաս, դու որ կը լուսաւորես,
 դու որ ատողջութիւն կը
 պարգեւես՝ բժշկէ զիս: Դեռ
 չեմ ուզեր մեռնիլ, պահ-
 պանէ զիս կենդանաբար
 շնչովդ, աստուածային ար-
 եւ, կը պաշտեմ զքեզ:

— Մոգերու պատուիրած
 բառերը արտասանեց ան,
 մրմնջեց հնդկունիս: Զուր
 ջուրը նուիրագործեց զանի,
 հիմայ Որմզդի աղջիկ մըն
 է: Ան պիտի լրացընէ իր
 երկրաւոր ծակատագիրը: Ա-

մենահզօր Տէրը պիտի ազատէ զանի մահուան ոգիներուն ձեռքէն որոնք Միհրէն գողնալու համար կրակաւաշտ աղջիկները՝ կը սպաննեն զանոնք:

— Անունդ ի՞նչ է, հարցուց Ռոզի հնդկունւոյն, դու որ այդ գորովաւից աչքերով կը նայիս ինձի:

— Աքէն եմ՝ ես, իմ մասիս հայրդ զրաժ ըլլալու է քեզի: Ես ծծմայրդ եմ եւ տասներեք տարիէ ի վեր ժամ մը չանցուցի առանց քեզ համար աղօթելու Միհրին:

— Ուրեմն այս արեւը
Հնդկաստանի, Պոմպէյի արեւն է:

— Ոչ, Միս, Դադղիոյ հա-
րաւային կողմն ես՝ ուր ծա-
ռաներ եւ քփշկ մը զքեզ
կիսամեռ, գրեթէ մեռած քե-
րին:

— Իսկ մամն ու հայրս
որն են:

— Մամդ հիւանդ ըլլալուն
չկրցաւ Լոնտոնէն հեռանալ:
Բայց հայրդ հող քովի սե-
նեակը կը հանգչի: Անի
յանձն առաւ զիս հետը մէկ-
տեղ Եւրոպա քերելու: Այս

քաղքին անունն է Քան,
Միհր հոս աստուծոյ պէս կը
ծագի: Ինք զինքը քեզ յայտ-
նեց եւ մինչեւ սըրտիդ խորը
թափանցեց, անոր բոցը ա-
րեանդ մէջ մտաւ: Դու
փարսի ես եւ անոր կը պատ-
կանիս:

— Կը հասկնամ, ծծմայր,
պատասխանեց աղջիկը վառ-
վռուն, տենդայոյզ, զանի
ոչինչ կը զարմացնէր: Այդ
խօսքերդ զիս կը խաղաղեն
եւ օգուտ կ'ընեն ինծի: Ա՛խ
հոս երկինքը կապոյտ է,
քարձրակամար, թափանցիկ

եւ անբաւութիւնը կ'երեւայ անոր մէջէն:

Կ'ուզեմ ոտքի ելլել, պատշգամբը երթալ: Ըսէ՛ ինծի թէ՛ չեմ քնանար: Որչափ դառն պիտի ըլլար զարթումը եթէ՛ Անգղիոյ մշուշները տեսնել հարկադրուէի հիմայ: Զիս այս անկողնէն հանէ, ծծմայր, որպէս զի ինծի ապացուցանես թէ՛ այս ամենը իրաւ իրականութիւն է եւ թէ՛ չեմ երագեր:

Արէ՛ աղջկան ասուեայ սպիտակ սննեակի զգեստ մը հագցուց: Խեղճ Ռոզին

ծանր չէր եւ ստնտոնն զանի
տողու մը սէս շաւկեց վեր-
ցուց:

Միս Ուիլսոնի սեւ մազերը
փայլուն ոլորքներով սփռե-
ցան իր գգեստին եւ հընդ-
կուհւոյն շղարշին վրայ:

Անոր, մաքուր օդին ծա-
րաւի սիրուն բերանը կիսո-
վին քացուեցաւ: Խոշոր ա-
չուրները, չափազանց խո-
շոր նիհարցած դէմքին վրայ,
բիչ մը փակուեցան՝ չկարե-
նալով դիմանալ լուսին սլայ-
ծառութեան:

— Իմ երջանկութիւնս

Նմանը չունի, տիրուհի, ըսաւ
ստնտուն: Ականատես կ'ըլ-
լամ աղջկանս եւ Միհրի
ոսկեղէն հարսանեաց: Պատ-
շգամին նեցուկներուն սիւ-
նակոճակի պէս կը փարին
անուաճաղի դրասանգներ,
վայելչածեւ տերեւներով եւ
կարմիր ու եղբււանի գոյն
հոտաւէտ ծաղիկներով. ըս-
քանչեւի կերպիւ կը շրջա-
նակեն Ռոզիի եւ հնդկուհւոյն
պատկերախումբը:

Ժովը ցուքեր կ'արծակէ,
ծառերը կը փողփողեն, ցօղը
տունկերն աղամանդազարէ

կը զարդարէ: Կեռնեխները,
շիկահաւները եւ կարմրա-
լանջները իրարմէ աւելի
եռանդով կ'երգեն: Զկայ տե-
րեւաթափ ծառ մը, չկայ ծառ
մը որուն անունը ծանօթ ըլ-
լայ Ռոզիի: Եւկալիպտոս-
ները իրենց փափուկ գարգ-
մանակը կը ծածանեն եւ
կու լան հովուն դիմաց: Վի-
կանտիաներու թաւուտը մը
կը տարածէ իր ահագին տե-
րեւները եւ ժամանակի զոյն
փնջերը: Արալիաներ երկայն
կոթի մը վրայ բուսած՝ հո-
վանոցածեւ կը կրին: Աւելի

հետոն հալուէներ, քարքարիկ թզենիներ, քուքաներ, թզակերպներ, ամեն տեսակ գէր տունկեր իրար կը շաղապատեն իրենց արտաոռոց, մուացածին, զրգոիչ ձեւերը ու անհեթեթ ծաղիկնին ու պտուղնին կ'արծակեն:

— Այս ամէնը, ըսաւ Աբէ, Միհրի տուրքերն են:

— Աստուածային արեւ, աւելցուց աղջիկը. աղբիւր ամենայն զեղեցկութեան, դու որ ինծի այսչափ դաւաքեղէն կը պարգեւես Յունուար ամսոյն մէջ, ուրախու-

Թիւն իմ աչացս, շնորհա-
կալ եմ քեզ:

Ռոգիի քերանը այս վեր-
ջին խօսքը խանդադատանօք
արտասանեց եւ կարծես
համբոյր մը ուղղեց տուըն-
ջեան աստուծոյն:

Սըր Ծղուարդ իր խցիկէն
դուրս ելաւ: Մոսկաց աղջիկը
սկստշգամին վրայ տեմնե-
լով, հնդկուհւոյն գիրկը: Ե.քէ
լսեց ամոր գալուստը:

— Հայրդ է, շէնջեց աղջ-
կանը ականջին, կանչէ
գանի:

— Ոչ, պատասխանեց

Ռոզի ցած ձայնով, կրնայ
սլարսաւել իմ խանդս քու
աստուծուդ համար: Զիս
սլաոկեցուր նորէն:

Սըր Ուիլսըն անշարժ կը
նայէր աղջկանը որ իրեն
կու գար, աշուրները քաց,
ժպտուն, դէմքը ոգեւո-
րուած:

— Ո՞վ ըրաւ այս հրաշքը,
պոռաց հայրը խենթի պէս
ուրախ:

Իրեն ծածանշաւոր աստղը
ցոյց տուին. ստնտուն քա-
րեպաշտական ձեւով մը՝
խկ Ռոզի խանդադատանք:

— Արեւը, հարցուց Սըր
Եղուարդ:

— Միհր, պատասխանեց
հնդկուհին:

— Այո՛ ան, հառաչեց աղ-
ջիկը՝ որ անհամբերութեամբ
եւ քարճրածայն յարեց. հի-
մայ, Սըր, գիտ պարտէզը
փոխադրել տուէր: Այդ ծա-
ղիկներուն հոտը կ'ուզեմ
շնչել, այդ անծանօթ պտուղ-
ներուն ծեղրով դաչիլ: Ժըծ-
մայր, կը լսեմ որ ան գիտ
դուրս կը կանչէ: Սենեակէն
հեռացաւ քու Միհրդ, շա-
րունակեց Ռոզի վերացեալ

կերպով մը, ալ չեմ կրնար
ապրիլ առանց անոր քոցին
ջերմութիւնը զգալու:

— Այսչափ տկար ես ու
դուրս պիտի ելլեմ. ինչ ան-
խոհեմութիւն, քացազան-
չեց հայրը մտահոգ:

— Ոչ տէր. ըսաւ կաթն-
մայրը, անսա՛թ է անոր եւ
թէ ինծի. արդէն ես անոր
շատ լաւութիւն բերած չեմ:

— Անտարակոյս, Աքէ, սա-
կայն պէտք չէ նախ բժշկին
խորհուրդ հարցընել:

— Սըր, ես աղջկանդ
ախտը կը ծանշեամ. Միհր

պիտի բժշկէ զանի, Միհր
մեծ բժիշկ մըն է:

— Իրաւունք ունի, սիրելի
հայր, շուտ մը զիջանելու
էք մեզի: Անոր աստուածը
իմ ազատարար աստու-
ածս է:

— Պէտք է հաւատաւ,
հարցուց ինքն իրեն Սըր
Եդուարդ, ոգւոյ մը ձայնին
ինչպէս կը հաւատանք ա-
րեան ձայնին: Աքէ վայր-
կեան մը դուրս ելաւ եւ
երբ նորէն եկաւ՝ զրուցեց.

— Միս Ռոզի մէկ քանի
դճաւ մսի ջուր պիտի խմէ

ու յետոյ զանի կը պատճնենք
պարտիզին մէջ:

Բժիշկը տակաւին ոտքի
ելած չըլլալով ամոր դիտո-
ղութեանց կնթակայ չեղան:
Երկու անգղիացի սպասա-
որները, զորոնք ննդկուհին
արթնցուցած էր, Միս Ու-
իսընը մեծ թիկնաթոռի մը
մէջ դնին ու տարին: Ռոզի
այնչափ տարօրինակ կեր-
պով ինք զինքը հանգիստ կը
զգար որ կըցաւ մէկ քանի
քայլափոխ ընել իր հօրն ու
ստնտուին թեւերուն տակ:
Տանը առջին ածուները լի

էին արեւադէմներով որուն
 ծաղիկը իբր թէ Ռոզին խըն-
 կեց: Երկայնօրէն հոտոտեց
 սիրաշունչ բոյրը, աշուընե-
 րը վեր առաւ ու մըմնջեց,
 — Պաշտեմ՝ զքեզ, դու
 որ զիս կ'արբեցընես:

Պատկառուէները որ Միհրը
 մանրածեւ կը ներկայացը-
 նեն, իրենց անհամար ոս-
 կետեսակ գունտերուն բե-
 ոանը տակ ծռած են, լի
 տզգացող մեղուներով եւ
 մեղրի անմահական հոտ մը
 կը սփռեն: Անոնց ծաղկա-
 լից ու զետնանախանձ ճղերը

կամարիկներ կը ձեւացնեն
ու Միս Ռիւսընի մագերը
կը շօշափեն: Ամաքսնոցին
պարտէզը լցուած՝ զրեթէ
ողողուած է հարիւր ցեղ
պատկառուկով:

Նարինջները եւ մանտա-
րինները իրենց ծառերէն
կախուած են:

— Ահաւասիկ ծաղիկներդ
ու պտուղներդ, ըսաւ Ռոզի
թեւերը արեւուն երկնցնե-
լով որ ամեն տեղ անոր կը
հետեւէր:

Երկինքը առտուընէ աւե-
լի ջինջ, աւելի ալ խորին,

լուսաւոր ու շքեղ կապու-
տութեամբ կը փայլէր:

— Ահաւասիկ անոր տա-
ճարը, յարեց աղջիկը՝ երկ-
նակամարը մատնացոյց ընե-
լով: Ո՞ր փեսան այսչափ
ծաղիկ պիտի ցանէր ծամ-
բուս վրայ եւ այդպիսի
պտուղներ պիտի նուիրէր
ինծի: Ո՞վ այդչափ բոցերով
պիտի ողողէր զիս: Ո՞ր Ռո-
մէոն պիտի գար ծիշդ ժա-
մանակին վեր վերցնել տա-
պանաբարս: Մարդկային
տարփանք մը կարելի՞ է
բաղդատել այն սիրոյն հետ

զոր ինծի կը ներշնչէ լուսոյ
աստուածը: Թագաւոր աս-
տեղաց, դու ամեն առաւօտ
կը յարուցանես ցուրտ եր-
կիրը եւ այսօր միանգամայն
յարուցիր տրուաւ տրարած
մը որ կ'օրհնէ ու կը պաշտէ
զքեզ:

— Միհր, աւելցուց ստըն-
տուն, կենդանի քարին է:
Անոր հզօր ձեռքը կը ջախ-
ջախէ Մահու դեւերը: Իր-
կարողութիւնն ու հարս-
տութիւնն այնչափ մեծ են
որ մարդոց բոլոր կարողու-
թիւնն ու հարստութիւնն ա-

տակ չեն անոր ափը լեցը-
նելու: Անոր պալատը հա-
զար սիւն ունի եւ յաղթու-
թեան երկիրը կը կանգնի:
Հոն կ'առաջնորդէ իր երկըր-
պագուները երբ երեք ան-
գամ բարի ըլլան:

Միհր օրհնութեամբ կը
բեղմնաւորէ հօտերը, երկ-
րիս գեղեցիկ օրեր կը բաշ-
խէ: Անոր զգեստները սըր-
բութեամբ կը փայլին: Անի
անընդհատ տարածութեան
մէջ կը շրջի, ամենայն ինչ
կը տեսնէ սրատես աչօքը
կը լսէ ամեն բաղձանք-

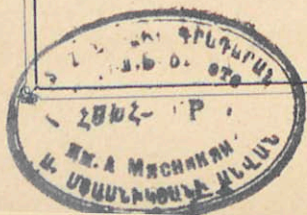
ները Փերժկերներուն որ մաքուր ձեւ են, կը լսէ նաեւ քաղձանքները մարդոց, անասնոց, գետերուն եւ հունձքերուն: Անի փառաց աստուածն է:

— Իմ աստուածս Միհրն է, ըսաւ Ռոգի Սըր Եղուարդի ձեռքէն բռնելով: Սիրելի հայր, յամուէն անհետ խոտացիր ինձի որ ա՛յլ գիտիտի չքանտարկես Լոնտոնի միգրեդէն բանտին մէջ:

— Ռոգի ես քեզի համար Հնդկաստանը ձգեցի, միասին հոն կը վերադառնանք

եւ կը համոզեմ մայրս ալ
որ մեզի հետ գայ:

— Սաքանդոնատ, ըսաւ
հնդկունին, Ամշասքանտներ-
ըռւ առաջինը կը պաշտ-
պանէ կին արարածները.
անոնց ծամբուն վրայէն կը
վերցընէ դժուարութիւնները
եւ արգելքները զորոնք Արհ-
մըն կը դնէ:

630

631

632

633

634

20 13

